

NÉPNEVELŐ.

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN- ÉS GÖRÖG-SZERTARTÁSÚ KATH. NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy-egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre 3 frt. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

Királyi Pál-utca 13. szám
(Szent-István-Társulat).

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknel minden egyes szóért, minden közlés után 2 kr. (4 fillér) fizetendő. — Egyéb hirdetéseknel egész oldal 16 frt. fél 8 frt. negyedrés 4 frt és egy nyolczadrész oldal 2 frt. A 30 kr. bélyegilletéket a hirdető fizeti. A díjak előre beküldendőek a Szent-István-Társulathoz.

HIVATALOS RÉSZ.

Kivonat az egyházmegyei körlevelekből.

Kalocsa-egyházmegye.

Nt. Tóth Miko, kalocsai jézustársasági atya, újabban egy, a szent gyónásról irt munkát adott ki »Lélekmentő« czímmel, melyet üdvös voltánál fogva ezennel melegen ajánlok. Megrendelhető Kalocsán a »Hirnök« szerkesztőségénél: ára 50 kr., vászonba kötve 65 kr. Tíz példány után egy tiszteletpeldány jár. A küldés bérmentesen eszközöltetik.

Nagyvárad-egyházmegye.

623. sz. Metzner Alfonz tescheni polgári iskolai igazgató hozzám intézett folyamodványára kapcsán, egy általa feltalált »számvető készülék«-et mutatott be nekem a végett, hogy azt a magyarországi népoktatási intézetekben való használatra engedélyezzem és beszerzés végett a tanügyi hatóságok figyelmébe ajánljam.

A szóban lévő taneszközt a közoktatási tanács által megbíráltatván, a felől olyan kedvező véleményt nyertem, hogy annak alapján ezen »Számvető készülék«-et — mely a bíráló szakferfiak véleménye szerint: »Nem egyszerű számoló-gép, hanem inkább a számoló-gép használata folytán szerzett ismeretek; számképek, számfogalom s ezek kapcsolatai továbbfejlesztésre szolgál s így az orosz vagy más fajta számoló-gép mellett vagy után nagy sikerrel használható s mint elmésen összeállított, nagy egyszerűséggel könnyen kezelhető taneszköz, elemi népiskolákban s kivált a tanítóképző intézetekkel kapcsolatos gyakorló iskolákban, a tanítójelöltek módszeres begyakorlása tekintetéből nagy szolgálatot tehet« — elemi népiskolák használatára egyidejűleg kelt rendelettemmel engedélyezvem, ugyanezen iskolák részére való beszerzés végett melegen ajánlom.

A taneszköz ára, magyar szövegű magya-

rázó füzettel együtt 18 frt. Megrendelhető a m. kir. egyetemi nyomda igazgatóságánál, Budapest (Var).

Erről a főtiszt. Főhatóságot további szíves intézkedés végett van szerencsém tiszteletteljesen értesíteni. Budapest, 1895. április hó 5-én. A miniszter helyett: Zsilinszky M. alamtitkár.

Értesítés.

Az angolkisasszonyok vezetése alatt álló kir. kath. tanítóképző-intézetbe és vele kapcsolatosan az 1895/6. tanévvel megnyitandó internatusba való felvétel iránti kérvények f. év augusztus hó 15-ig az intézeti igazgatóságához, Lipót-utca 9. szám küldendőek be. Folyamodhatnak az I-ső évfolyamra oly ép és egészséges tanuló-leányok, kik életkoruk 14-ik évét már betöltötték és a polgári iskola IV-ik vagy a felső népiskola II-ik osztályát sikeresen elvégezték. Ily előkészültséget bizonyítványnyal igazolni nem képes jelentkezők, a törvényben megkívánt felvételi vizsgálatra utasítatnak s csakis ennek sikeres kiállása után vétetik kérelmök tekintetbe.

A II., III., és IV-ik évfolyamra vonatkozó jelentkezésekhez az évvégi bizonyítvány esatolandó.

A teljes ellátás évi díja 300 frt. A tanügy terén működő szülők gyermekeinek kérvénye különös figyelemben részesül. Bővebb értesítéssel az intézet előjárósága készséggel szolgál. Budapesten, Lipót-utca 9. szám, 1895. június hó 20-án. Az intézet igazgatósága.

A budapesti kath. polgári iskolai tanítóképző-intézetbe való felvétel iránti folyamodások f. év augusztus hó 31-ig az intézet igazgatóságához, Lipót-utca 9. szám intézendők. Az első évfolyamra jelentkezhetnek okl. tanítónok, de az 1895/6. tanévvel megnyitandó

II-ik évfolyamra csak megfelelő bizonyítvánnyal lehet érdemlegesen jelentkezni.

A kérvényben kiteendő, hogy folyamodó jelentkezése a polgári tanítóképezde melyik szakcsoportjára vonatkozik.

A megnyitandó internátusba a polgári tanítónőképző-intézet növendékei is 300 frt évi díj mellett vétetnek fel.

Bővebb értesítéssel személyes avagy írásbeli megkeresésre az intézet előjárósága szolgál. Budapestén, 1895. június hó 30-án.

Igazgatóság.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Te Deum.

A nevelés-oktatás szent csarnokaiban a mai nappal esend áll be. Vége az evzáró vizsgálatoknak is. A tanuló ifjuság tanítók, tanáraik vezetése alatt örömtől sugárzó arczéval, de azért ünnepélyes hangulatban templomba gyűlnek össze, hogy az Isten szent nevében elkezdett munkát Istennel bevegezzék. Ott áll a fiatal nemzedék, az oktatási intézetek minden rendű és rangu növendékserege az Ur oltára előtt. Összetett kezekkel imádkoznak, forró imát küldenek a Mindenhatóhoz azért az atyai szent kegyelemért, melylyel a lefolyt tanéven keresztül az erkölcsi és szellemi tökéletesedés nagy és fárasztó munkájában őket egyarant részesíté. Felhangzik a misézó pap ajkáról a »Te Deum laudamus« és feleletül száz meg száz torok éneklé a hálaadó szent dalt.

Mennyi szépség és tanulság van e meghatározó jelenetben. Templom és iskola, tanító és tanítvány, gyermek és ima tűnnek fel itt olyformán, mint szoros viszonyban levő tényezői a nevelésnek.

Ugyan van-e, a ki az iskolát a templomtól elkülöníteni akarná? Mert lehet-e az oly iskolában nevelésről szó, melynek növendékei a templomot nem tanulják meg úgy, sőt jobban szeretni, mint az iskolát? A felelet fölösleges. Fölösleges, mert hála Istennek, édes magyar hazánkban ma még alig lehet iskola, melyben szent helynek ne tartanak és hirdetnék a templomot. Azt tanulja felfogni, tapasztalatból megismerni a gyermek, hogy a míg az iskola csak bizonyos kor éve folyamán áll rendelkezésére, addig a templom, az Ur hajléka, oh ez a szent hely, az élet minden korszakában szeretettel fogadja be a hívőket, oktatóván, nevelvén őket lelki szükségüknek megfelelő buzgalommal.

A nép gyermekeinek, a haza leendő polgárainak nevelői, kik a nevelés és oktatás magasztos munkájára vállalkoztatok, szerettedetek meg minél jobban, minél allandóbban növendékeitekkel a templomot, hogy a mit ti az iskola poros levegőjében az élet számára nevelve oktattatok, arra Isten házában isteni áldást tudjon kérni az a gyermek.

* * *

Tanító és tanítvány együtt imádkozik. A tanév elején a templomban találkoztak először mindannyian s most is, a bucsuzás előtt, e helyen vannak összegyűlve: akkor isteni kegyelemért imáztak, ma az isteni jóságért mondanak együttesen hálát. Oh tanítók, van-e boldogabb, elragadóbb pillanat ennél? Aligha. Avagy igen, talán az a jelenet, midőn az anya imára illeszti össze ártatlan kisedének kacsóit, hogy lefekvés előtt hálaimát mondasson el vele a jó Istenhez, s az a kis földi angyal, lelesve anyja ajkáról minden szóttagot. Egre tekintve rebeg utána minden szót. Ti tanítók, kiket a legnagyobb Tanító, Jézus szülői tiszttel

TÁRCZA.

A mi zászlónk.

A magyar kath. tanügy közel ezeréves multjának dokumentálására ez ideig nem vetetett fel szebb eszme, mint a magyar kath. tanítótestület zászlajának eszméje. A törhetetlen ragaszkodás, az önzetlen szeretet, az együvé tartozás szent érzetének áldott eszméje az, hogy megtestesülve, a nagy és dicső ünnepélyen méltóan kifejezze a kath. tanító hivatását s hivatásának magasztosságát, mely Krisztussal kezdődött s végződik egykoron.

Ha az eszme ily magasztos, mi természetesebb, hogy annak a zászlónak szép művészeti szempontból remeknek kell lennie, hogy így anyagánál és kivitelénél fogva is bizonyosságát nyujtsa úgy a kath. tanügy történeti multjának, jelenének s jövőjének, valamint a magyar kath. tanítói kar ószinte lelkesedésének is.

Igen! egy a nemzeti erények színeiben pompázó zászlót akarunk, melyet az örömerzet szülte lelkesedés lengessen majd akkor, midőn azt az Ur oltaránál a biboros főpásztor a millenium emlékűnépén megszenteli. Így dokumentálván az őserőt, melynek köszönhetjük a magyar nemzet ezredéves multját. Igen! egy zászlót kívánunk, mely fájdalom, talán csakis egyedül lesz hivatva a számban oly nagy és erős magyar kath. tanítói kart az ország szívébe vezetni, hogy ott imponáló testületével kösse le figyelmét azoknak, a kik velünk s miértünk, s látszólag, a kik értünk, de ellenünk harczolnak. Oh, ha tudnád te hatalmas testület, oh, ha tudnák mindazok, kiket illet és oly közvetlen érdekel, hogy minő nagy erőnyen a nemzet kulturális tényezői között, bizonyára másképp ölelnéd fel elárvelt ügyeidet, melyeket mint a sárgult őszi leveleket ide s tova hány-vet a rideg közöny szelleme.

De nem, ez így nem maradhat. A tölgy, ha századok viharai tomboltak is rajta, kihajtja rügyét s pompázik. És valamint a tavasz me-

és hivatással ruházott fel, imádkoztatok a templomban és az iskolában minden alkalommal együtt növendékeitekkel, nemcsak azért, hogy példát adjatok az imára, hanem mert az Urnak így tetszik, s a tanító és tanítvány között fennálló viszonyból önként következik e kötelességtek.

* * *

A tanuló összetett kezekkel az oltárra tekint és imádkozik. Imádkozik. Tehát tud imádkozni. Igen, megtanult az iskolában. És nézd, áhitattal imádkozik, mert a hitoktató és tanító a hit szent tanait átérezni is megtanították, őt s ezért az imát nemcsak szokásból rébégi ajka, hanem a szívében rejülő mély vallásos érzelem hozza nyelvére az Istennel folytatott beszéd e pillanataiban a szavakat.

Óh, mily boldogok azok a gyermekek, kiket az iskola imádkozni megtanított. Boldog nemzet, melynek fiai imádkozni tudnak. Az ima biztos villámhárító az erkölestelenség ellen, gyógyszere a tétlenségnek, legtisztább forrása a jónak és nemesnek.

Tanítók, kik e névre nemesen büszkék vagyunk, vessük jól elménkbe, hogy az Üdvözítő is először imádkozni tanította meg tanítványait. Azért szálljon e perczen ki ki önmagába, s kérdezze meg lelkiismeretét, ezt a legigazságosabb bírót és ennek csalhatatlan ítélete szerint mérlegelje a lefolyt tanév eredményét s így önmagát mint tanítót. S ha nemes önérzettel önelégülten hagyta el a hálaadó szent misét, méltó a pihenésre, mert e tanévben is Istennek, egyháznak és nemzetének szolgált.

És most, miután a boldog szünnapokat megkivántam, le kellene hogy tegyem a tollat;

leg sugara rügyet fakaszt úgy kell, hogy ez a szívből jövő eszme is rügyet éleszsen keblünkben s megteremje legszebb vágyunkat az egységes kath. tanítói közszellemet. Hiszem, hogy megértéttél engem édes pályatárs. Tehát azon édes reményben, hogy szavaim elhatnak a haza minden részébe, kérek benneteket kartsak, tegyétek el a lapot oly helyre, hogy valahányszor reá néztek, »A mi zászlónk« szavak kössék le a figyelmeteket. És most már félre a ridegséggel, az átkos közönnyel. Menjetek szerte-szét gyűjteni, hogy majd egy kath. tanító, egy kath. pap se legyen a hazában, ki egy pár fillerrel ne járult volna a zászlóhoz.

Okuljatok azoktól, kik versenyre kelve egymással az adakozásban, követendő példát nyújtottak. Ime neveik: Boltizár József felszentelt püspök, br. Gudenus Arthur primási ceremonárius, Kovács József kis-gyarmathi esperes, plebános, Fábrián János címz. kanonok érsekújvári plebános, Moháry Gyula perbeti pléb. a pécsi, a kemencei, a szeredi, kis-lódi, morvaszt.-Jánosi, endródi, csejthei, selmeczbányai

de egy rövid perczre még igénybe veszem t. olvasóink türelmét.

A kath. népoktatási intézetek közegeire nézve ez az első tanév, melynek végével most már a Szent-István-Társulat tulajdonát képező »Népnevelő« mint hivatalos és ingyenes kath. népoktatási közlöny szól buzditólag a magyar tanítószághoz. Nem kételkedem abban, édes pályatársaim, hogy megemlékeztek e tényről a »Te Deum«-on mondott imáitokban. Ti bizonyára Isten áldását kértétek mindazokra az áldott lelkű férfiakra, kik a hivatalos lap eszméjének megtestesülését, régi vágyainknak teljesedését lehetővé tették és megadták a kath. tanítószágnak a mindennapi kenyeret. Ez kötelességtek volt, és e kedves kötelességnek teljesítését e helyen örömmel hirdetni a mi feladatunk.

Még van egy szavam. A »Népnevelő« fontos munkáját a nagy szünidőben kétszeres buzgalommal kívánja folytatni, mert a magyar nemzet ezredéves ünnepének előestéjén vagyunk és ez a körülmény a kath. tanítószágnak közegeire hazafias kötelességeket ró, a melyeket fel nem ismerni, meg nem hallani, a melyektől rideg közönnyel félrevonulni, elzárkózni — nem volna méltó a kath. tanítói névhez. Munkára tehát, szenteljük a nagy szünidőt főképen a milleniumi előkészületekre. Egyebekben nyugodt és zavartalan pihenést kívánunk. E.

Egyesületi élet.

A kun-szt.-mártoni esperes kerületbeli róm. kath. tanítók június 4-én Fegyverneken tartották az évi rendes gyűlésüket. Az szt. mise végeztével az egybegyűlt tanítók a helybeli és vidéki t. tanügybarátokkal együtt az egyik leányiskola tantermébe vonultak, hol nsg. és főt. dr. Rétyay Gyula tb. kanonok s török-szentmihályi esperes-plebános s ker. tanf. úr. a gyűlést egy esz-

kerület tantestületei, végül az esztergomi óvó- s tanítóképző intézetek tantestületei s növendékei, a budapesti angolkisasszonyok képezdéjében fennálló Szt.-Margit önképzőkör stb.

S ha még ez ideig nem is adakoztak sokan, de szolgáljon örömmünkre az, hogy 112 gyűjtő-iven 325 frt gyűlt egybe.

Igen ám, csak hogy a bizottság által tervbe vett zászló legalább is 2500—3000 forintba kerül. Már pedig ez egy kissé sok pénz; de hisz elegenden vagyunk s nem tudunk mi ennyit összeteremteni? Csak akarat s lelkesedés kell hozzá, vigan megy az, járuljon csak hozzá minden tanító 20 krral és czélunknál vagyunk.

S minő legyen a zászló? Jót vélek tenni, ha ideírom e tekintetben is véleményemet. A zászlót én a következő kiállításban szeretném látni: Maga a zászlórúd az ugynevezett puszpángfából, hegyén az állam és az egyház címerével tüzarányozott ezüsből készült. A lobogó piros, fehér, zölden szegélyezett nehéz selyem, melynek egyik felén középen Jézus a kisdedek között jelenet himzett képe, négy

mékben gazdag s minden tekintetben tanulságos beszéddel nyitotta meg. A múlt gyűlés jk. felolvasása után, »A történelem tanítása a népiskolában« című pályaféltre beérkezett 2 pályamunka bírálata Veress János kun-szt.-mártóni tanító által felolvasatván, nevezett bíráló indítványozza: miszerint a 30 koronából álló pályadíj, a két munka írója közt egyenlő arányban osztassék ki. Ezen indítványnak egyhangúlag történet elfogadása után, a jellegű levelek felbontatván, kitűnt, hogy az egyik pályamunka Dudas Lajos török-szentmihályi, a másik pedig Pafféri István fegyverneki tanító által adott bé. Feleltem, hogy a pályadíjakra nemesen adakoztak. Nsg. és lét. dr. Réfay Gyula kerületünk szerető tisztelt elnöke s n. Dósa József kun-szt.-mártóni plébános, aki már évekket ezelőtt iréretet tett arra, hogy minden évben 20 forint tüz. ki jutalmul, a gyűlés alkalmával tartandó gyakorlati tanítás vagy egyéb az egyesület által kitűzött pályaféltre kiutalására. Ezen jutalmat azután a mi elnöki k. egyszári ki. évenként 30-40 forintra. A jutalmazott pályafételek az idő előhaladottsága miatt nem olvastattak fel, de hogy azokat a kerületbeli tanítóság megismerhesse, elhatározottuk, miszerint az egyik a »Népnevelő«, a másik pedig a »Szolnoki Híradó« részére beküldjük. Ezután Petrusovics Imre »A Földmérés« című olvasmányának tárgyi kezeléséről mt. dolgozatát olvasta fel, melynek végzetével Pinter János helybeli kt. gyakorlati tanító tartott »Magyarország földrajzi i. mértékű népi iskolá IV. osztályában, és Keszler Mária szintén helybeli tanítónő az egészségtan köréből. A gyakorlati tanításra szintén jutalom volt kifizve, s n. er. mindezt tanítás elég sikeresen k. találtatott, emellett a jutalom után a két pályázó között egyformán osztott szót. Indítványokat tették: Kovács Ferenc s kerületi tanítói könyvtár megállapítása tárgyában Hajmáczki Kálmán pedig a róm. kath. tanító-arcváltó társaság gyűléseiről a »gyűlési bizottság által szerkesztett 2., 3. és 10. évfolyamoknál mind nagyobb számban való olvasásáról nézet. Mindezt indítvány helyesléssel fogadtuk, s az elsőre egy 4 tagú bizottság is. választott. Az 1 óra után véget ért gyűléstől az olvasókör díszes helyiségbe vonultunk, hol 16 testvérrel közös ebéd volt, melyen a helybeli t. előjáróság és értelemiség kívül számos vidéki lelkész és tanítványbarát vett részt.

Petrusovics Imre.

sarkán sz. Alajos, sz. Imre, sz. Gellert s De la Salle sz. János látható; másik felén egy himzeit kép van, mely azt a jelenetet ábrázolja, midőn sz. István Magyarországot a bold. Szűznek felajánlotta, négy sarkát sz. László, sz. Margit, sz. Erzsébet és sz. Adalbert képi díszítik. A két ághán lecsüggő nehéz selyem szalagnak egyikén pedig »Jezus a tanítók eszménye«, a másikon »A magyar kath. tanítók ezredeves emléke« legyen olvasható.

Végezetül megjegyzem, hogy a zaslót hazai noszerzeteseink fogják elkészíteni, s ha lehetséges, még az év folyamán munkába veszik.

Rajta tehát gyűjtsünk, s e végből kérem a szives adakozókat adományaitat küldjek be hozzám, mint az országos kath. tanítók százask bizottságnak e célra kiküldött tagjához. Az adományok a »Népnevelő«-ben nyugtáztatnak.

Bertalan Vincze.

Irodalom és művészet.

— A mohácsvidéki róm. kath. néptanító-egyesület V. évkönyve. Szerkesztette Boda Károly, Mohács 1894. Előttünk fekszik az igazán tapintatosan szerkesztett és egybeállított mohácsvidéki róm. kath. néptanító-egyesület hivatalos organuma, mely hű tükre akar lenni a nevezett egyesület példaszerű vezetésének és munkásságának. Ugy látszik, hogy a nevezett egyesület rég látta már szükségességét annak, hogy évenként egy állandó szakközlöny által művelje a népnevelés és tanítás tudományát, midőn a kezünkkel levő »Évkönyv« immár az ötödik megjelenést hirdeti. Es ez helyesen van így; mert elvitázhatatlanul áll az, hogy a tanító-tanácskozmányok külső működésének és szellemi munkásságának eredménye mindaddig nem lehet kellőleg biztosítva, míg az valamely áton-módon — mondjuk sajtó útján — stabilizálva s mindenki által könnyen hozzáférhetővé tette nincs. Ezen szempontból határozottat el az évkönyvnek nyilvánossá való tétele, mely, hogy ilyen melegegedésre sikerült. Boda Károlynak, az ez idő szerinti elnöknek köszönhető. Az évkönyvből kitűnik, hogy az egyesület a múlt 1894. évben két választmányi és egy rendes közgyűlést tartott érdekes tárgyszorozattal. Az évkönyv a szerkesztő előszavával kezdődik, mely a következő megfigyelésre méltó ajánlatot tartalmazza: »Szépnek talánam — mondja az előszó — az 1896-ban megtartandó millenniumra az egyesület egybehívását Budapestre, egy dísz-közgyűlés megtartására akar egyedül, akár a baranyamegyei róm. kath. tanító-egyesülettel egyetemben ó Nagyméltósága a pécsi püspök, fővédőnk elnöklete alatt, ... ha az idegen hangzása nevelő bíró egyesületi tagok neveiket megmagyarosítanak ... hasznosnak vélem: adja ki az egyesület Bacs-megye demboru térképét, egyszersmind szorgalmazza, hogy e térkép megszerzésére az egyesület területén levő minden elemi iskola köteleztessék ... hasznosnak tartom ... a részletes tanterv általános behozatalát, a tantárgyak sorrendje, a hónapok egymásutánja szerint csoportosítva, napokra és órákra kidolgozva«. Ezt követik a célirányosan elkészített szakszerű jegyzőkönyvek, majd közöltetik a magvas és szélesre kiterjedő elnöki megnyitó, azután Lauer neveléstani dolgozata, utána Boda értekezései, nevezetesen: a népiskolai közegészség ügyéről és az egyöntetű oktatás eszközéről és módjairól a több tanítóval bíró népiskolánál. A dolgozatok aktuális értékkel bírnak és igen tapintatosan vétettek fel az évkönyvbe, mert tudnivaló dolog, hogy az egyesület szellemi működése csak úgy lesz gyümölcsöző, ha benne a készülségre valló szakdolgozatok publikáltak. Az évkönyv még magában foglalja az 1875. évi XXXII és az 1891. évi XLIII. a tanítói nyugdíjra vonatkozó és jegyzetekkel ellátott törvénykezkeket. Ezt követi

a pénztári kimutatás, majd az egyeslet könyvtárában levő könyvek jegyzéke és végül befejezésül az egyeslet alapító, működő és pártoló tagjainak névsora. A röviden vázolt tartalomdús évkönyvet azon óhajttással teszem le kezemből, hogy bár minden róm. kath. tanítóegylet birna ily szellemes kalauzzal!

Kisköszeg.

Jung Ferencz.

VEGYESEK.

Zarándoklat Nagy Mária Czell-be Mária Tafertl és Sonntagsberg kegyhelyek érintésével. Főrendező: Kreutzerl Jakob. Jegyzetek: arak: oda vissza I. osztály (hajón, vasuton II. oszt.) 11 frt 80 kr.; II. osztály a hajón, 3-ik a vasuton: 9 frt 40 kr.; III. osztály hajón és vasuton: 7 frt 80 kr. Jelentkezni lehet legkésőbbben f. évi augusztus hó 10-ig a fenn (II. ker. Bomba-tér) plébánia hivatalban, a mely napig minden díj csakis oda befizetendő s hol minden ide tartozó ügyek megbeszélhetők. Vidékiek, minden 15 zarándok után a 16-ikat díjmentesen hozhatják. Fővárosi és vidéki urak II. osztályu díjjal I. osztályban, a III. oszt. díjával, a II. helyen utazhatnak. Esetleges egyéb kedvezmények külön kérelem tárgyai. Személyenkint 25 kiló szabad poggyász. Végül megjegyezzük, hogy e zarándoklattal üzérkedés nincs összekötve, mert az egyes-egyedül a Boldogs. Szűz Mária, — a Magyarok Nagy Asszonya — iránti hódoló tiszteletből és hozzáragaszkodó szeretetből rendeztetik.

Nyaralás a francia nyelv tanulással. Érdekes kis telep az, a melyet 1892. óta Svájc egyik legszebb pontján, Genfben vezet Bernard Bourrier tanár. A neve Course de vacances de français moderne. A külföldi fiatalság számára alapították, a mely így Svájcban nyaralhat és e mellett tökéletesítheti magát a francia nyelvben. Julius 15-től augusztus 31-ig tart a kurzus, résztvevői hetenkint 30 frankot fizetnek s ezért összesen tíz órát kapnak minden héten. A tanuló fiatalságon kívül különösen számít a kurzus tanárok, tanítók és tanítónőkre, a kik ilyenformán összeköthetik a szépet a haszonnal.

Halálozás. *Szinovác* Pal, szarvkői — Sopron-megye — kántortanító, életének 70-ik, tanítóskodásának 46-ik évében, folyó évi június hó 19-én elhunyt. Hült teteme a szarvkői temetőben június hó 21-én, nagyszámu kíséző részvétel mellett lett örök nyugalomra téve. Örök világosság fényeskedjék neki.

Gazdák és kertbirtokosok mindazt, a mire gazdaságukban és a kertben magvak és műtrágyák ből szükségük van, a legmegbízhatóbb és legjobb minőségben Mauthner Ödön budapesti magkereskedéséből (Andrássy-út) szerezhetik be, mely ide vonatkozó árjegyzékét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi. — Minden rendelés még a beérkezés napján pontosan elintéztetik.

RÖVID HIREK. *Lengyák István* borkuti (Már-

maros-megye) grk. tanítónak, ki a rusznyákok között nagy sikerrel tanítja a magyar nyelvet, de ez alkalommal a kormánytól jutalmat nem nyert. Gyömöreay Gáspár zalagofánfalvi földesúr 25 frtot küldött. E tett nem szorul díeséretre. — *A természettudományi társulat* az ezredéves kiállításon Magyarország madár-faunáját képviselő biológiai csoportokat állít ki. — A király Ó Felsége *Borbély Márton* rethi tanítónak a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta *»A sok évi érdemes működés elismeréséül«* talán magasabb kitüntetést is megérdemelhetne a tanító. — *Ugy látszik, nemcsak nálunk* vannak túltömött osztályok. Elbin-ben a leányiskola 6-ik osztályában 117 tanuló volt összsorolva. Képzeliük, mennyire mehetett velök a tanító! — *Adakozunk a kath. tanítói árvahíra!* — *A székesfővárosnál* betöltendő rendes tanítói állásokra f. hó 22-én megjette az iskolaszék a külföldést. A segédtanítói helyekre vonatkozólag 28-án lesz a jelölés. — *Az iskolai játéktornáit* a napokban Ppesten befejezték. A kurzuson ötvenen vettek részt, többnyire középiskolai tanárok. Azonkívül Glücklich Vilma egy fumei tanítónő, a ki a mult hete tette le az érettségi vizsgálatot a bpesti V. reáliskolában. A kurzus játszótérül a városliget mesterséges jégpálya szolgált. Az első előadást Szigetvári István dr. tartotta *»A játék feladata a nevelésben«* címmel. A tanfolyam egy hétig tartott. Üdvös volna, ha a képzési tornatanárok számára is rendeztetnének ily kurzusok. A tanárok azután könnyen továbbíthatnák ez irányu ismereteiket a népiskolai tanítóknak is; mert a játéknak a népiskolai nevelésben van ám sokszoros feladata, a mit jó volna minden tanítónak megismerni.

Szerkesztői üzenetek.

Gy. J. Jász-Jakóhalmán. A tanítói fizetésnek az állam által való kiegészítését 400 frtra csakis az egyházmegye főpásztora, a püspök kérheti. Ez iránt azonban az iskolaszék kell, hogy a hivatalos eljárás megindítsa. Az államhoz intézett kérvény ivenkint 50 kros állandó bélyegilleték alá esik, a mellékletekre 15 kros bélyeg teendő (III. díj 83. tétel). A bélyegköltséget semmi esetre sem fizetheti a tanító, mert nem ő a kérelmező, hanem a hitközség. Az államségély egyszerismindenkorra adatik meg, tehát nem kell minden évben megújítani az eljárást. — **Akkerman J. Illoeska.** Az új nyugdíjtörvény értelmében alapul 300 frt veendő (1891. 43. t. cz. 3. §-a). Így tehát 25 év után az állami nyugdíjalapból (10 év után 40% -ot és minden további év után 2-2% -ot.) összesen 210 frt nyugdíjra számíthat. Az előbbi évekre járó nyugdíjról a hitközség köteles gondoskodni. — **R. K. Pusztá Sasalom.** Intézkedünk — Több levélre a jövő számban felelünk.

Felelős szerkesztők: **Ember Károly**
és **Dr. Zelliger Vilmos.**

Pályázatok.

A nagymagyarai (Esztergom érseki m.) r. kath. iskolához egy okleveles segédtanító kerestetik, ki a kántori teendőkben is jártas. Fizetése 100 frt és — ágyeműn kívül — teljes ellátás. Mellékfőve-delemre számíthat. Folyamodások a nagymagyarai iskolaszékhez czimezve aug 15-ig beküldendők. 2-2

A kutti-i (Nyitra-m.) (Esztergom érseki m.) r. kath. iskolához három magyar-tót tannyelvű tanító kerestetik. Fizetése 300 — 300 frt; kertilletmény 8-8 frt, 3 méter fa és egy szobából álló lakás. Az okmányok július hó 30-ig a kutti-i róm. kath. iskolaszékhez küldendők és a megválasztottak állomásukat szeptember hó elején kötelesek elfoglalni. **Jehlicska János** kntanító. 2-3

Hugyag (Esztergom érseki egyházm.) róm. kath. iskolájához a haladók és ismétlők vezetésére okleveles tanító kerestetik, ki a kántorságban is segédkezni köteles. Fizetése: a községtől 200 frt, a templom pénztárából 150 frt havi előleges részletekben és egy öl fa. A templom pénztárából járó 150 frtért alulírottánál egy szobából álló lakást és ételmezést kap. Kérvények július 20-ig főtisztelendő **Birkés Akos** plébános urhoz Nógrád-Varbóra intézendők. **Borbás Károly** főtanító.

A esáköezi (Hontm.) (Esztergom érseki m.) r. kath. tót-magyar ajku tanítói állomás f. évi július 18-án fog pályázatot utján betölteni. Javadalmazása 12 hold szántóföld, melyet a hívek művelnek; 52 mindennapi tankötelesből irmitudók 1/2 pm. buzát és 1 frotot, irni nem tudók 1 pm. rozsot és 1 frotot; az ismétlő iskolások számára 20, 1/2 pm. buzát fizetnek fejenként, a község pedig fizet ezekért 24 frotot, ezenfelül minden iskolás gyermek kivétel nélkül 2 tosze eleséget fizet. Van 6 mázsa szénája, 6 öl kemény hasábfája. Alsó-Legénd községtől 8 ftja. Allami segélyben kap 128 frotot. Lakása áll: 2 szoba, konyha, kamra, istállóból, 900 öles jó kaszáló kerttel. Az iskolaszékre czimzett és kellően felszerelt folyamodványok Pehatsek Arthur alesperes tanfelügyelőhöz Lútvára (Hont-m.) küldendők.

Hont-Füzesgyarmat (Esztergom érseki m.) magyar ajku kántortanítói állomására július 15-re pályázat hirdetnek. Javadalmazása: 7 hold saját erejével művelendő szántóföld 49 frot értékben; az érseki uradalomtól 160 frot, 14 köbméter kemény tűzifa 28 frot értékben. Tandijót évi átlag szerint 30 frot, ismétlő iskoláért 20 frot. Ostyasütésért 2 frot 40 kr. Gabona-járandóság 2 frot értékben. Stóla ut évi átlag szerint 12 frot. Lakása 2 szoba, zárt konyha, kamra és istálló, mind igen jó karban, és fél hold kert. Pályázók felszerelt folyamodványaikat említett hatánapig néző Némethy Rudolf bábker. esperes, hont-nádasi plébános urhoz küldjék.

A Nagy-Senkviezi (Pozsonym.) (Esztergom érseki m.) r. k. népiskolánál egy rendes tanítói állás betöltendő. Évi fizetése a község részéről 300 o. 4. forint; 2 öl kemény tűzifa és egy szobából álló lakás. Az ismétlő iskoláért pedig 10 frotnyi tiszteltelődij. Tannyelv tót és magyar. A kántori teendőkhöz jártas pályázók előnyben részesülnek. A kellően felszerelt folyamodványok (oklevél) legkésőbb f. évi augusztus hó 1-ig a nagy-senkviezi róm. kath. iskolaszékhez intézve ft. Marschall Lajos ker. tanfelügyelő alesperes urhoz Pozsony-Szent-Györgyre küldendők.

A garam-ujfalusi anyagegyházhöz tartozó garam-solymosi (Esztergom érseki m.) főközség tót-magyar nyelvű tanítói állomás megüresedvén, ez f. év július 16-án pályázatot utján fog betölteni. Jövedelme középszámban földkeblből terményekből, a legújabb 1893. évi összeírás szerint 301 frot 79 kr., mely azonban termő években és kedvezőbb buzaárak mellett jóval nagyobb. Különben a föld és termény utáni jövedelmet, ha a tanítónak úgy tetszenék, a kintett árban a község beváltja. Ezen felül a tanítónak a főegyházmezei tanítói segély-alapból évente 70 frot van biztosítva; és ha a községi fűskolát kezelné 15 frot a községtől. Lakása áll: két szobából, ehhez járul konyha, élelőkamra, istálló és házi kert. Pályázhat nótanító is. Pályázati kívánók folyamodványaikat nt. Kvassay István k. h. alesperes, tanfelügyelő, és Zsemlesi plébános urnál, a garam-solymosi iskolaszékre czimezve nyújtásák be. U. p. Nagysáro, Bars megye. 1-2

A nagybresztováni (Esztergom érseki m.) róm. kath. népiskolánál az altanítói állomás megüresedett. Javadalmazás: 300 frot, butorozott szoba és fűtés. A tanító köteles a mindennapi és ismétlő iskolát önállóan vezetni. Okleveles tanítók előnyben részesülnek. Tanítónak is pályázhatnak. Az állomás f. é. szeptember 1-én töltetik be. Az iskolaszék.

Császtköczon (Nyitra) (Esztergom érseki m.) róm. kath. népiskolához önálló tanítói állomásra pályázat hirdetnek. Jövedelme: 300 frot havi előleges részletekben, két öl keményfa saját használatára, lakás és gyümölcsös kert. Ismétlő iskolások után fejenként 30 kr. Tanítási nyelv: tót és magyar. Folyamodványok az iskolaszékre czimzendők. U. p. Podola.

Podolán (Nyitra) (Esztergom érseki m.) r. kath. népiskolához másodtanítói állomásra pályázat nyitattik. Ellátása: 150 frot havi részletekben, az ismétlő iskolások után egyenként 30 kr. és teljes ellátás a kántortanítónál, világitáson kívül. Folyamodványok július 15-éig az iskolaszékhez beküldendők.

Halmal (Hevesm.) község (Esztergom érseki m.) r. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdetnek. Javadalmazása mint I. kántornak: 10^{1/2} hold szántóföld 1200

□-ölelvel számítva, párbérből 110-115 pár után páronként 1 véka rozs-buza és 20 kr., stólaból körülbelül 25 frot, deputátum czimen a községtől 12 frot 80 kr., 2^{1/2} öl tűzifa természetben és beszállítva a községtől. Lakás: 2 szoba, konyha, kamra, istálló és 96 □-öl házikert, 2. Mint tanítónak: a mindennapi iskolás gyermekek tanításáért a községtől egész évre 27 frot, az ismétlősök oktatási díja czimén a községtől egész évre 7 frot 50 kr. Kötelessége az összes kántori és tanítói teendők végzése és a fűskolakeret gondozása. A kellően felszerelt kérvények f. é. július hó 30-ig alulirothoz küldendők. A választás július hó 31-én délelőtt lesz, mire a személyes megjelenés megkívántatik. **Visonta, u. p. Saár, 1895. június 24-én. Fedák Alajos, iskolaszéki elnök.**

Jász-Apáthi nagyközség (Egri érseki m.) r. kath. iskolaszék részéről - 1895. évi augusztus hó 1-ig terjedő záros határidővel - a következő elemi népiskolai tanítói állomásokra pályázatot nyitattik: 1. A község határában fekvő heves-iványi tanyákon - újonnan szervezett felekezeti jellegű - ideiglenes vándortanítói állomásra. Javadalom: 300 frot évi fizetés negyedévenként előre fizetve és 50 frot lakkbér. Kötelessége: a mindennapi és ismétlő tanulók oktatása - 2. Központi iskolájánál - nyugdíjazás folytán üresedésbe jött - önálló tanítói állomásra. A megválasztott a reábizott osztály vezetésén kívül az ipariskola egyik osztályát is tartozik tanítani. Javadalma: 400 frot törzsfizetés, 25 frot lakkbér és 25 frot ipariskolai tanítási díj. A megválasztott, állásában csak 1 év sikeres eltöltése után véglegesíttetik. Állását mind a két megválasztott 1895. évi október hó 1-én tartozik elfoglalni s fizetését is ez időtől fogva élvezi. A kellőleg felszerelt kérvények, melyekben pontosan megjelölnöd, hogy melyik állást óhajtiák elnyerni, fenti hatánapig fűdő Fülöp Ferencz cz. esp. pléb. iskolaszéki elnök urhoz küldendők. Jász-Apáthi, 1894. június 10-én. Táborita János, iskolaszéki jegyző.

A baranya-baáni (Pécsi egyházmegye) róm. kath. segédtanítói, illetve segédtanítónői állásra ezenel pályázat hirdettetik. A segédtanító, illetve segédtanítónő évi fizetése havi előleges részletekben 400 frot; azonfelül 4 köbméter tűzifa és egy a szükséges butorokkal ellátott esinos szoba élvezete. Köteles az illető megválasztott az iskolaszék által meghatározandó önálló osztályokat vezetni, a vasárnapit tanítást egy külön osztályban eszközölni. Az esetre, ha tanító választatik meg, a kántori teendőkhöz segédkezni, míg a tanítónő a kézi munkát külön díjazás nélkül tanítani köteles. Tannyelv: német-magyar. Pályázhatnak okleveles tanítók és tanítónők. Pályázati határidő 1895. aug. 15-ig. Az állás ez évi szeptember 1-én betöltendő. Pályázati kérvények hiteles vagy hitelesített okmányokkal felszerelve augusztus 14-ig a róm. kath. iskolaszék egyházi elnökéhez küldendők.

Baranya-baáni (Pécsi egyházmegye) róm. kath. plébániába bekebelezett Bodolya főközségben nyugdíjazás folytán a kántortanítói állás üresedésbe jöven, augusztus hó 10-ig pályázat hirdetnek. Jövedelme: a) Hitközségtől évi középszám 42 frot; b) Kegyurtól évi középszám 4 frot 20 kr.; c) Községben lakóktól, páronként (117) 1/2 p. m. elegendes gabna, értékben 86 frot 77 kr.; d) Ugyanannyi morzsolt tengeri, 64 frot 53 kr.; e) ugyanazoktól 3 liter bor, bor-járulék 39 krban megváltható, összeg 49 frot 63 kr.; f) vasárnapit iskolatartás-díj 15 frot; g) minden egyes hétköznapi tanköteles után 20 kr., összesen 30 frot; h) hat öl fa saját személyére 60 frot; i) iskolafűtésre 2 öl fa, 20 frot; j) négy font gyertya, 2 frot; k) 3 szoba, 1 konyha, 1 élelőkamra, 1 pinche, 1 padlás, melléképületek, 1 tégén, istálló és 1 pajta; l) szántóföld 8 hold 279 □ öl; kert 578 □ öl, rét 1 hold 558 □-öl kat. ért. 129 frot; m) kegyurtól 8 p. m. kétszeres; n) hegyi lakóktól páronként 1 frot, 237 frot; o) stóla-illeték 10 frot; levonva a levonandókat. Tisztán tanítói járulék 371 frot 38 kr., tisztán kántori járulék 342 frot 32 kr., összesen 713 frot 70 kr. Favágatási és behordási díj a községet terheli, földadót azonban a tanító fizeti jár malom és hivatalos útra fuvar és napi-díj. A község fentartja magának azon jogot, hogy ak-

kor, mikor szükségét látja, a természetnyelveket hiteles adatok alapján kézpénzre változtathatja s ennek a megválasztott köteles magát alávetni Oktatási nyelv magyar, illyr (sokác.) Csak képesített tanítók pályázhatnak. Az állomás f. é. augusztus 23-án elfoglalandó; kellően felszerelt folyamodványok a ker. esperesi hivatalhoz, **Baranya-Baánba** intézendők.

Törtelen (Pestm.) (Váczi egyházm.) a róm. kath. néptanító állásra pályázat hirdetik. Javadalma: törzsfizetés 300 frt; tandíjból 30—35 frt; ismétlők oktatásáért 20 frt; felleltmény 20 frt; ötödéves pótlék, szabad lakás házi kerttel. Orgonálni tudók előnyben részesülnek. Az állomás szept. 1-én elfoglalandó. Okleveles pályázók — egészséges voltukról orvosi bizonyítvánnyal — felszerelt kérvényeiket 1895. július 6-ig a történelmi róm. kath. iskolaszék címére **Csajka Lajos** plébánoshoz küldjék. 3—3

A bocsaári (Torontálmegeye) (Csanádi egyházm.) róm. kath. népiskolánál az I. oszt. tanítói állásra pályázat hirdetik. Járandóságok: 400 frt kézpénzfizetés, szalma fűtéshez szükség szerint, 2 szobából álló lakás, padlás, istálló, csűr és pince. Köteles az ismétlő iskolát vezetni s a kántort szükség esetén helyettesíteni. A folyamodványok f. évi július hó 20-ig betérjesztendők a bocsaári iskolaszéki elnökséghez. Bocsaáron. 1895. június 23. **Teffert Ferenc** iskolaszéki elnök. 1—2

A kisbéri (Komárom-megye) (Győri egyházm.) róm. kath. iskolaszék egy osztály- és egy segédtanítói állásra pályázatot hirdet. Az osztálytanító javadalma: a hitközségtől 300 frt évi fizetés havi 25 frtos részletekben, egy külön szobából álló lakás szükséges butorizzattal, fűtés az iskola tájából és 5 frt kertilleltmény. Kötelessége a felsőbb fiúosztály vezetése és az ismétlők tanítása. Kántorságban jártas előnyben részesül — A segédtanító fizetése a hitközségtől 120 frt egy évre havi 10 frtos részletekben, lakásul egy külön szoba a szükséges butorizzattal. Elemezés, mosás, fűtés és világítás a főtanítótól, melyért tartozik az első leányosztályt vezetni, az ismétlőket tanítani s a kántori teendőikben mindenkor segédkezni. Kérvények július hó 31-ig nagyságos és főtisztelendő **Illényi József** kanonok, plébános urhoz küldendők. Az állások szeptember hó 1-én töltenők be. Kisbér, 1895. június 24. **Döme Péter** iskolaszéki jegyző.

Háromszékm., Kézdi-Polyáni (Erdélyi egyházm.) r. k. iskolához a harmadik tanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása államségélyből 300 frt, a községtől tisztességes lakás. Kötelessége 3—6. osztályt vezetni. Ezen állást elnyerni óhajtok bélyeggel ellátott bizonyítványukat f. évi július 31-ig alulírt iskolaszéki elnökhöz terjesszék be. Kézdi-Polyán, június 20-án 1895. **Kovács Elek**, iskolaszéki elnök.

A nagy-károlyi (Szatmár.) (Szatmári egyházm.) róm. kath. fi-népiskolánál az I. osztály tanítói állomása üresedésben van. Az ezen tanszékekkel járó javadalom évi 550 frt évnegyedes előleges részletekben, és lakbér czimén 50 frt az év végével; az állomás szeptemb. 1-én elfoglalandó. Pályázni óhajtok jól felszerelt folyamodványukat a r. k. iskolaszék elnökségére czimezve, f. évi július 31-ig küldjék be. 2—2

Bába-Szent-Mihályi (Szombathelyi egyházm.) róm. kath. iskolához segédtanító kerestetik. Illetke 300 frt, butorizzott szoba fűtéssel és tisztogatással. Teendője az I. és II. osztályu 50—60 tankötelest 8 havi tanidőben és az ismétlőket tanítani. 10 hónapon át a kántorságban segédkezni, melyben magát főtanítója mellett kiképezheti. Választás napja július hó 28-ika. Folyamodványok alulírotthoz czimzendők. **Bába-Szent-Mihály**, 1895. június 25. U. p. **Vas-Rátót**. **Schalk Mihály** plébános, iskolaszéki elnök. 1—2

Káldra (Vasm.) (Szombathelyi egyházm.) okleveles nőtlen r. k. másodtanító kerestetik szept. 1-re. Javadalma 300 frt és egy butorizzott szoba ágynemű nélkül. Kötelessége az I-ső osztály és ismétlők tanítása, ugy a kántoriak és templomi szolgálatban segédkezni. Folyamodványok a plébánia-hivatalhoz küldendők. **Illa István**, kántortanító.

Egervár (Vas-m.) (Szombathelyi egyházm.) r. kath.

elemi iskolánál II-od tanítói állásra július végéig pályázat hirdetik. Kötelesség az I.—II. vegyes mindennapi osztályt a törvénytiszta időben és tantárgyakban tanítani, a kántorságban segédkezni. Javadalom: tisztességes butorizzott szoba, takarítás fűtéssel és az iskola pénztárából 300 frt kézpénz. Pályázók kérvényüket, képesítő s egyéb okmányukat az iskolaszékhez czimezve küldjék. Posta és vasuti megálló helyben. Megválasztott szept. 1-én tartozik állását elfoglalni **Farkas György** főtanító, iskolaszéki jegyző. 2—2

Vas-Vörösvár (Szombathelyi egyházm.) községben a róm. kath. német-magyar tannyelvű iskolánál a segédtanítói állomásra üresedésbe jövén, pályázat hirdetik. Járandóságai: 300 forint (12 hónapra, havonként 25 frt előre fizetve), lakásul egy szoba legszükségesebb butorizzattal és 1½ öl tüzfával. Kötelességek: a mindennapi iskola I—II. osztályának, valamint az ismétlők tanítása és a kántoriban segédkezés. Kérvények f. é. június 28-ig főt. **Strass Adolf** pleb. urhoz küldendők. 3—3

Somogy-Szill mezővárosban (Veszprémi egyházm.) az altanítói állomásra pályázat hirdetik. Fizetése polgári évre 600 korona, havonként utólagosan fizetve, butorizzott szoba, fűtés és tisztogatással. Pályázhat eredeti bizonyítványokkal róm. kath. nőtlen okleveles, esetleg képezdét végzett, kántorságban egészen jártas tanító. Élelmezés alulírottnál jutányosan kapható. Pályázati határidő augusztus 1. **Csizmádia Ignác** kántortanító.

Zala-Szabar-ba (Veszprémi egyházm.) egy okleveles, esetleg képezdét végzett r. kath. segédtanító szükségeltetik a következő tanévre, kinek fizetése: kézpénzben 150 frt, mosás, világítás és tisztogatásra 25 frt, ezenfelül alulírottnál étkezés, külön csinos butorizzott szoba fűtéssel, ágynemű az illető gondja; — kérvények legkésőbb július 20-ig a helybeli plébánia-hivatalhoz s az iskolaszék nevére czimezve kéretnek küldetni. **Táborszky József** tanító s kántor.

Szent-Gáloskéri (Somogy-m.) (Veszprémi egyházm.) róm. kath. segédtanítói állomásra július 14-ig pályázat hirdetik; fizetése 300 frt, butorizzott szoba, fűtéssel, tisztogatással. Kötelessége az alsóbb osztályukat és ismétlők felét tanítani, a kántorságban segédkezni. Folyamodványok iskolaszékre czimezve alulírotthoz **Mernyére** küldendők. **Melhard Gyula** plébános. 2—2

Kis Komáromban (Zalam.) (Veszprémi egyházm.) r. k. iskolához képesített segédtanító kerestetik, kinek teendője lesz az I. és II. osztály és az ismétlő iskola vezetése, valamint a kántori teendőikben is segédkezni tartozik. Évi fizetése 200 frt, élelmezés, lakás, fűtés és takarítással. Az állomás szeptember 1-én elfoglalandó. Pályázati határidő július 15. **Papp Károly** cz. k. esp. plébános.

Somogy-Nágoos. (Veszprémi egyházm.) Segédkerestetik, havi 12 frt. teljes ellátás ágyruhán kívül. Teendő: mindennapi és ismétlők tanítása, kántorságban segédkezés. Fizetés tanévre. **K.-tanító.**

A helpai (Gömörm.) (Rozsnyói egyházm.) róm. kath. iskolához segédtanítói állomásra július huszadiki határidővel pályázat hirdetik. Jövedelme 200 frt kézpénz, tandíjából öt évi átlag szerint 160 frt, mely összegnek havi részletekben a községi pénztárból fizettetik. Egy butorizzott szoba lakás, tüzfával. Nyugdíjba beszámítható jövedelme 374 frt. Az állomás október elsejével elfoglalandó. Kántori teendőikben jártasok előnyben részesülnek. **Hello József**. 2—2

Ragályi (Gömörm.) (Rozsnyói egyházm.) róm. kath. kántortanítói állomásra július 6-ig pályázat hirdetik. Fizetése kézpénzben és terményekben 250 frt; egy szoba, konyha, és fatartóból álló lakás; 300 négyszögöl kert; okleveles egyén 50 frt államségélyben részesül. A folyamodványok, okmányokkal ellátva a róm. kath. iskolaszékhez czimzendők. **Drescsik János** iskolaszéki elnök. 2—2

Az áji (Rozsnyói egyházm.) r. kath. tanítói állomásra pályázat hirdetik. Fizetése 300 frt. 205 frt kézpénz, a többi természetnyelvekben, lakással és melékkelhelyiségekkel. Pályázati határidő június 30. Tanítási nyelv magyar. Állomás azonnal elfoglalható. Posta és vasuti állomás közel **Tornán** (Abauj-m.) Kérvények **Mohler Károly** tornai plébánoshoz küldendők. 2—2

A katolikus leányiskolák m. t. igazgatóinak, vezetőinek és tanítónőinek figyelmébe!

Alulírtak tisztelettel tudatják mindennemű katolikus leányiskolák (u. m. népiskolák, felsőbb nép- és polgáriskolák, tanítónőképzők) elöljáróságával, hogy hátróztatva katolikus szellemben írt és merőben a leánynevelés szolgálatában álló magyar

népiskolai és felsőbb nép- és polgáriskolai olvasókönyveket

bocsátanak közre, melyekből egy-egy rész már meg is jelent, még pedig a népiskolai olvasókönyvekből a II. osztálynak, a polgáriskolaiakból pedig az I. és II. osztálynak szánt kötet. Az előbbi ára kötve 30 kr., az utóbbié füzve 80 kr., köve 1 frt.

Mindkettő paedagógiai tapintattal megválasztott és szép kivitelű ábrákkal van diszítve, tartós bekötésű és a Szent-István-Társulathoz jóváhagyás czéljából van beterjesztve.

A polgáriskolai olvasókönyv két osztálynak szólna, 243 nyomtatott oldalra terjed, és külön fejezeteket szán a vallásos közleményeknek, a szivremesítésnek, a mondáknak és hazai történetnek, megismerteti hazánk földjét és népét, és képeket hoz a művelődéstörténet-, háztartás-, az állat- és növénytanból, az általános földrajt és az egyetemes történelem köréből.

Rövid idő múlva megjelenik a népiskola III. osztályának szánt kötet is, és a következő tanév folyamán napvilágot látnak még a népiskolák IV., V., VI. és a polgáriskolák III. és IV. osztályára szánt kötetek. Ez utóbbi egyuttal a népképzők igényeit is ki fogja elégíteni.

A jelzett olvasókönyvekben a magyar nemzeti érzület fejlesztése mellett a háztartás és az egészségtan kellő fölkarolásával, nemkülönben a kath. hitélet és a női írók műveinek előtérbe való állításával is törekedett szerző közel három évtizedre terjedő és mindenkor a nőnevelés terén is szerzett tapasztalatait érvényesíteni. A kiadó pedig a szegény tanulók részére ingyenpéldányokat is bocsát, tomogoseb megrendelések esetén az illető iskolai elöljáróság rendelkezésére. Mindezekre támaszkodva, olvasókönyveink nagymérvű elterjedését bízton reméljük és pártolásukat egész tisztelettel kérjük.

Mutatványpéldányokkal, a jövő tanévben tankönyvül való alkalmazás czéljából, fel-szólítás esetén bérmentve készséggel szolgál a kiadó.

Hazaifas tisztelettel

Pozsony-Budapestén:

Stampfel Károly,

császári és királyi udvari könyvkereskedő,
mint kiadó.

Pécsen:

Schultz Imre,

képezdei r. tanár, a Sz.-István-Társulat tudom. és irod.
osztályának és könyvvizsg. bizottságának tagja
mint szerző.

Méhner Vilmos könyvkiadóhivatalában Budapestén, (IV. Papnövelde-u. 8. sz. a.

megjelent és a **Szent István-Társulat ügynöksége** által is rendelhető. — *A tankönyvekből az iskolába való bevezetés czéljából kívánatra mutatóanyagokat ingyen és bérmentve küldünk.*

Népiskolai tankönyvek:

Vargyas Endre, kir. tanfelügyelő.

Földrajz az elemi népiskolák III., IV., V., VI. oszt. számára 4 színes térképpel és számos ábrával. Ára bekötve 28 kr. Ugyanaz külön a III., IV. oszt. számára. Ára kötve 16 kr. Ugyanaz külön az V., VI. osztály számára. Ára kötve 16 kr.

Magyar nyelvtan az elemi iskolák II., VI. osztály számára. Ára kötve 28 kr. Ugyanaz külön a II., III. oszt. számára. Ára kötve 12 kr. Ugyanaz külön a IV. oszt. számára. Ára kötve 12 kr. Ugyanaz külön az V., VI. oszt. számára. Ára kötve 12 kr.

Természettan az elemi isk. V. és VI. oszt. számára 72 képpel. Ára kötve 28 kr.

Magyarok története az elemi isk. V. és VI. oszt. számára. 8. kiadás. Ára 28 kr.

Mártonffy Márton, kir. tanfelügyelő.

Magyar nyelvtan olvasmányokkal, gyakorlatokkal és ismételő kérdésekkel a népi-sk. II. oszt. számára. Ára kötve 15 kr. III. oszt. 20 kr. IV. oszt. 24 kr. V. és VI. osztály 40 kr.

Peres Sándor és Böngérfi János.

Magyar nyelvyak. a népi-sk. II. oszt. számára; ára 12 kr. III. oszt. 12 kr. IV. oszt. 16 kr. V., VI. oszt. 20 kr.

Több fő- és székvárosi tanító.

Számolókönyv az elemi népi-sk. II. oszt. számára be-kötve 12 kr. III. oszt. 15 kr. IV. oszt. 18 kr. V. oszt. 24 kr. VI. oszt. mértannal 40 kr.

Szauter-Bokor képezd. tanárok.

Földrajz a nép- és ismételőisk. számára, ára 24 kr.
Magyarok története > > > > 24 kr.
Terményrajz > > > > 24 kr.
Természettan > > > > 24 kr.

Belicza József v. f.öv. igazgató-tanító.

Számítan az elemi népi-sk. II. oszt. számára, ára bekötve 20 kr. III. oszt. 24 kr. IV. oszt. 28 kr. V. oszt. 32 kr. VI. oszt. 36 kr.

Sztankó Béla, képezdei tanár.

Daló könyv I. rész a népi-sk. I—II. oszt. szám. 16 kr. II. rész III—IV. oszt. 28 kr. III. rész V—VI. oszt. 30 kr. Utasítás a daloknyvecskéhez 10 kr.

Énekeskönyv a róm. kath. népi-sk. részére. I. rész az I. II. oszt. számára 12 kr. II. rész a III—IV. oszt. 24 kr. III. rész az V—VI. oszt. számára 32 kr. Utasítás az énekeskönyvhöz 10 kr.

Katona József, néptanító.

Természettan az osztatlan népi-sk. számára. Ára 16 kr.

Gyürky József.

Polgári jogok és kötelességek népi-skolák számára. Ára bekötve 25 kr.

Térképek:

Általános iskolai atlasz. A legújabb földrajzi ismeretek után Összehasonlító adatokkal György Aladar-tól. Ára 36 kr.

Magyarország térképe. Minden megye külön színezeve. Ára 10 kr.

Az osztrák-magyar monarchia térképe. Ára 10 kr. Europa térképe. Ára 10 kr.

Ifjusági imakönyvek:

Tárkányi Béla

Ifjuság kalauza az örök életre, imakönyv énekekkel és zsoltárakkal. Ára aranyvágással 80 kr.
Ártatlanok öröme. Ára kötve 20 kr.

Györfői Iván.

Kis mennyei manna. Ára kötve 25 kr.

Zoványi Mihály

Gyermek imák. Imakönyv kisebb gyermekek számára. Ára kötve 20 kr.

Lelki rózsabimbók. Ima és énekeskönyv 14 pompás színyomatu miseképpel. Ára kötve 25 kr.